

Οι επιπτώσεις της βιομηχανίας της κλωστοϋφαντουργίας στο περιβάλλον

Banner: Recycling pressed bales from clothing

Με τη γρήγορη μόδα, η ποσότητα των ρούχων που παράγονται και πετιούνται έχει αυξηθεί. Μάθετε περισσότερα για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τις λύσεις της ΕΕ.

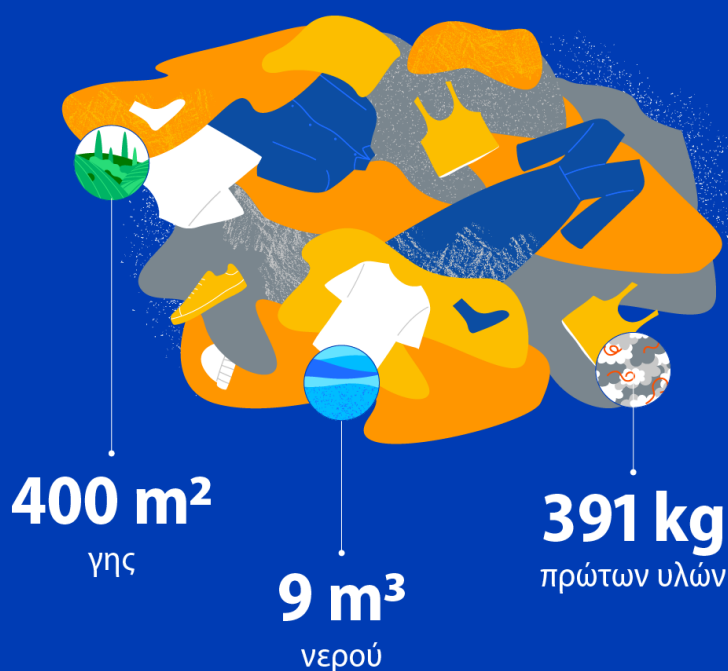
Γρήγορη μόδα είναι η συνεχής παροχή νέων στυλ σε πολύ χαμηλές τιμές.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, η ΕΕ θέλει να μειώσει τα κλωστοϋφαντουργικά απόβλητα και να αυξήσει τον κύκλο ζωής και την ανακύκλωση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Αυτό είναι μέρος του σχεδίου για την [επίτευξη κυκλικής οικονομίας έως το 2050](#).

Μάθετε για τον [ορισμό της κυκλικής οικονομίας](#), τη σημασία και τα οφέλη της.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΩΝ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΩΝ

Το 2020 η κατανάλωση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ανά μέσο άτομο στην ΕΕ απαιτούσε:

και προκάλεσε αποτύπωμα **270 kg**
άνθρακα περίπου

Πηγή: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), 2023

textilewaste-el_environmental impact.png

Υπερκατανάλωση φυσικών πόρων

Για την παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων χρησιμοποιείται πολύ νερό, συν γη για την καλλιέργεια βαμβακιού και άλλων ινών. Για να δημιουργηθεί ένα μόνο βαμβακερό μπλουζάκι, σύμφωνα με εκτιμήσεις **απαιτούνται 2.700 λίτρα γλυκού νερού**

— οι ανάγκες ενός ατόμου σε πόσιμο νερό για 2,5 χρόνια.

Ο τομέας της κλωστοϋφαντουργίας ήταν η **τρίτη μεγαλύτερη πηγή υποβάθμισης του νερού και χρήσης γης το 2020**. Εκείνο το έτος, χρειάστηκαν κατά μέσο όρο **εννέα κυβικά μέτρα νερού, 400 τετραγωνικά μέτρα γης και 391 κιλά (kg) πρώτων υλών για την παροχή ρούχων και υποδημάτων για κάθε πολίτη της ΕΕ**.

Ρύπανση υδάτων

Η παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων εκτιμάται ότι ευθύνεται για το 20% περίπου της παγκόσμιας **ρύπανσης των καθαρών υδάτων** από προϊόντα βαφής και φινιρίσματος.

Το πλύσιμο των συνθετικών υφασμάτων απελευθερώνει ετησίως **περίπου 0,5 εκατ. τόνους μικροϊνών στους ωκεανούς**.

Ένα και μόνο φορτίο πλυντηρίου με **ρούχα από πολυεστέρα μπορεί να αποβάλει 700.000 μικροπλαστικές ίνες** που μπορούν να καταλήξουν στην τροφική αλυσίδα.

Η πλειονότητα των μικροπλαστικών από υφάσματα απελευθερώνεται κατά τις πρώτες πλύσεις. Η γρήγορη μόδα βασίζεται στη μαζική παραγωγή, τις χαμηλές τιμές και τους υψηλούς όγκους πωλήσεων που προωθούν πολλές πρώτες πλύσεις.

Το πλύσιμο των συνθετικών προϊόντων οδηγεί στη συσσώρευση περισσότερων από μισό εκατομμύριο τόνων μικροπλαστικών, στον πυθμένα των ωκεανών, κάθε χρόνο. Εκτός από αυτό το παγκόσμιο πρόβλημα, η ρύπανση που προκαλείται από την παραγωγή ενδυμάτων έχει καταστροφικές επιπτώσεις στην **υγεία των ντόπιων πληθυσμών, των ζώων και των οικοσυστημάτων όπου βρίσκονται τα εργοστάσια**.

Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

Εκτιμάται ότι ο κλάδος της μόδας ευθύνεται για το 10% των παγκόσμιων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα —περισσότερο από τις **διεθνείς πτήσεις και τις θαλάσσιες μεταφορές μαζί**.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, οι αγορές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στην ΕΕ το 2020 οδήγησαν σε περίπου **270 kg εκπομπές CO₂ ανά άτομο**. Πράγμα που σημαίνει ότι τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα που καταναλώνονται στην ΕΕ προκάλεσαν εκπομπές αερίων θερμοκηπίου 121 εκατομμυρίων τόνων.

Απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε

χώρους υγειονομικής ταφής

Ο τρόπος με τον οποίον οι άνθρωποι ξεφορτώνονται τα ανεπιθύμητα ρούχα έχει επίσης αλλάξει και τα είδη απορρίπτονται αντί να δωρίζονται. Λιγότερα από τα μισά μεταχειρισμένα ρούχα συλλέγονται για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση και μόνο το **1 % ανακυκλώνεται** σε νέα ρούχα, αφού μόλις τώρα αρχίζουν να εμφανίζονται τεχνολογίες που θα επέτρεπαν την ανακύκλωση των ρούχων σε παρθένες ίνες.

Κατά μέσο όρο, οι Ευρωπαίοι καταναλώνουν σχεδόν 26 kg και απορρίπτουν περίπου 11 kg κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων κάθε χρόνο. Τα μεταχειρισμένα ρούχα μπορούν να εξαχθούν εκτός της ΕΕ, αλλά ως επί το πλείστον (87%) αποτεφρώνονται ή απορρίπτονται σε χώρους υγειονομικής ταφής.

Η άνοδος της γρήγορης μόδας υπήρξε καθοριστική για την αύξηση της κατανάλωσης, εν μέρει λόγω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της βιομηχανίας που φέρνουν τις τάσεις της μόδας σε περισσότερους καταναλωτές με ταχύτερο ρυθμό από ό,τι στο παρελθόν.

Οι νέες στρατηγικές για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος περιλαμβάνουν την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ενοικίαση ρούχων, το σχεδιασμό προϊόντων με τρόπο που θα διευκολύνει την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση (κυκλική μόδα), πείθοντας τους καταναλωτές να αγοράζουν λιγότερα ρούχα καλύτερης ποιότητας (αργή μόδα) και γενικά καθοδήγηση της συμπεριφοράς των καταναλωτών προς πιο βιώσιμες επιλογές.

Μόνο 1%

των μεταχειρισμένων ρούχων ανακυκλώνονται σε καινούργια ρούχα

Η στρατηγική της ΕΕ για βιώσιμα και κυκλικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Τον Μάρτιο του 2022, η [Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια νέα στρατηγική](#) με στόχο τη βελτίωση της **ανθεκτικότητας και δυνατότητας επισκευής και ανακύκλωσης προϊόντων**, την αντιμετώπιση της γρήγορης μόδας και την ενίσχυση της καινοτομίας.

Η νέα στρατηγική περιλαμβάνει νέες **απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, σαφέστερες πληροφορίες, Διαβατήριο Ψηφιακού**

Προϊόντος και καλεί τις εταιρείες να αναλάβουν την ευθύνη και να δράσουν για να ελαχιστοποιήσουν τα αποτυπώματα άνθρακα και το περιβάλλον.

Τον Ιούνιο του 2023, οι ευρωβουλευτές υπέβαλαν προτάσεις για σκληρότερα μέτρα της ΕΕ για να σταματήσει η υπερβολική παραγωγή και κατανάλωση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Η έκθεση του Κοινοβουλίου ζήτησε την παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων με σεβασμό των ανθρωπίνων, κοινωνικών και εργασιακών δικαιωμάτων, καθώς και του περιβάλλοντος και της καλής διαβίωσης των ζώων.

Η ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ

Η παγκόσμια παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών ινών έχει σχεδόν διπλασιαστεί:

από

58 εκατομμύρια τόνους
το 2000

σε

109 εκατομμύρια τόνους
το 2020

και προβλέπεται να αυξηθεί σε

145 εκατομμύρια τόνους
έως το 2030

Πηγή: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) - Έκθεση ETC-CE 2023/5, 2023

textilewaste-el_textile production.png

Μέτρα της ΕΕ για τα κλωστοϋφαντουργικά απόβλητα

Η ΕΕ διαθέτει οικολογικό σήμα που μπορεί να εφαρμοστεί σε προϊόντα από παραγωγούς που τηρούν τα οικολογικά κριτήρια. Αυτό δίνει μεγαλύτερη ορατότητα σε προϊόντα που περιλαμβάνουν λιγότερες επιβλαβείς ουσίες και προκαλούν λιγότερη ρύπανση του νερού και του αέρα.

Το 2018 εγκρίθηκε από τη Βουλή η οδηγία για τα απόβλητα. Η στρατηγική της Επιτροπής περιλαμβάνει επίσης μέτρα για την αντιμετώπιση της παρουσίας επικίνδυνων χημικών ουσιών, καλεί τους παραγωγούς να αναλάβουν την ευθύνη για τα προϊόντα τους κατά μήκος της αλυσίδας αξίας, ακόμη και όταν γίνονται απόβλητα, και στοχεύει να βοηθήσει τους καταναλωτές να επιλέξουν βιώσιμα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [πρότεινε ιδέες για αλλαγές στους κανόνες](#) για τα κλωστοϋφαντουργικά απόβλητα τον Μάρτιο του 2024. Η αναθεώρηση της οδηγίας για τα απόβλητα θα εισαγάγει συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Αυτό σημαίνει στην πράξη ότι οι παραγωγοί κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, όπως ρούχα, καπέλα υποδημάτων, αξεσουάρ, καθώς και άλλες εταιρείες που διαθέτουν τέτοια προϊόντα στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, θα πρέπει να καλύψουν το κόστος για τη χωριστή συλλογή, διαλογή και ανακύκλωση.

Ενώ η Επιτροπή πρότεινε να θεσπιστούν τα συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού 30 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας, οι ευρωβουλευτές ζήτησαν 18 μήνες. Επιπλέον, οι χώρες της ΕΕ θα υποχρεωθούν να συλλέγουν τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα χωριστά έως την 1η Ιανουαρίου 2025 για επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση.

«Ζητάμε στόχο μείωσης των κλωστοϋφαντουργικών απορριμμάτων, με επίβλεψη των εξαγόμενων μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων», δήλωσε η εισηγήτρια του Κοινοβουλίου Anna Zalewska (ECR, Πολωνία). Ζήτησε επίσης καλύτερη υποδομή για τη χωριστή συλλογή των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και πιο αποτελεσματική διαλογή των αστικών απορριμμάτων, έτσι ώστε τα αντικείμενα που μπορούν να ανακυκλωθούν να εξορυχθούν πριν σταλούν στον αποτεφρωτήρα ή στον χώρο υγειονομικής ταφής.

Επόμενα βήματα

Οι διαπραγματεύσεις με το Συμβούλιο θα γίνουν από το επόμενο Κοινοβούλιο, το οποίο θα εκλεγεί στις ευρωεκλογές στις 6-9 Ιουνίου 2024.

Περισσότερα για τα απόβλητα στην ΕΕ

- Διαχείριση αποβλήτων στην ΕΕ: στοιχεία και αριθμοί
- Νέοι κανόνες της ΕΕ για πιο βιώσιμες και ηθικές μπαταρίες
- Ηλεκτρονικά απόβλητα στην ΕΕ: γεγονότα και αριθμοί (γράφημα)
- Η στρατηγική της ΕΕ για τη μείωση της πλαστικής ρύπανσης
- Πώς να μειώσετε τα απορρίμματα συσκευασίας στην ΕΕ (γραφήματα)

Σύνδεσμοι

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της κλωστοϋφαντουργίας και της βιομηχανίας ένδυσης
Αλλαγή του τρόπου παραγωγής και κατανάλωσης
Ενημερωτικό δελτίο: σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία
Σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία
Νομοθεσία